

पूर्वी हट्टाइन

Purbi Hotline National Daily

काष्ठिय दैनिक

छोरीलाई दाइजो होइन शिक्षा

दिउँ,

सबल, सक्षम र

आत्मनिर्भरताको दीक्षा दिउँ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष : ८, अंक : १८३

२०७८ माघ १६ गते आइतवार (January-30-2022)

नेपाल संवत्

१९४२,

पृष्ठ: ४

मूल्य रु. ५/-

ताप्लेजुडको सदरमकाम फुडिलड नगरपालिका-७, तोक्मेडाँडा क्षेत्रमा हिमाली क्षेत्रमा पाइने मालिङ्गोको चोयावाट तथार गरेको डालो खारिद गढै स्थानीयासी। सानो डालो प्रतिगोटा ५०० र ठूलो डालोलाई एक हजारदेखि ५०० सम्ममा विक्री हुने व्यापारी बताउँछन्। तस्वीर: दिलकुमार लिम्बू

संसदीय सुनुवाइको ओज बढाउने कानून बनाइने

इटहरी / नेपाल कानून आयोगले संविधानको गर्म र भावना अनुरूप संसदीय सुनुवाइलाई थप जवाको र अधिकारी प्रभावकारी तुल्याउन समिति सदस्यसमेत आचरण उल्लेख गरी कानूनको मस्यौदा गर्दैछ। संसदीय संसद, संसदीय सुनुवाइ समितिको आजको बैठकमा आयोगका तर्फबाट भइरहेको कानूनी मस्यौदामा संवैधानिक परिषद, मन्त्रिपरिषद् र न्यायपरिषद्बाट प्रस्तावित नामामीथ संसदीय सुनुवाइलाई अनिवार्य सर्तका रूपमा प्रस्ताव गरिएको छ।

प्रस्तावित व्यक्तिको नाम सुनुवाइ हुन नसकेको खण्डमा ४५ दिनपाँच स्वतः अनुमोदन हुने वर्तमान कानूनलाई प्रतिस्थापन गर्न उक्त मस्यौदा तयार गर्न लाग्नेको हो। संविधानले जनप्रतिनिधिमूलक संस्था संसद रिक्त नहुने कल्पना गरेकाले पनि संसदलाई पञ्चाएर अरु बाटो खोजिनु हुन भन्ने मान्यताका आधारमा आयोगले उक्त व्यवस्थासहितको कानूनको मस्यौदा गरेको आयोगका सचिव लिलादेवी गाड्हतौलाले जानकारी दिन्।

मस्यौदामा समिति सदस्यको सुनुवाइ हुने गरेको व्यक्तिसंग स्वार्थ बाझेको भाग लिन नपाउने विषय पनि परेको छ। प्रस्तावित

व्यक्तिबाट योग्यता, क्षमता, अवधारण र कार्ययोजना सुनेपछि समितिले दुई तिहाइवाट अस्त्रीकृत नभएसम्म नाम अनुमोदनको अभ्यास हुदैएको छ। सदस्यहरूले संवैधानिक परिषद्को प्रतिनिधित्वको संरचनाका आधारमा त्याहावाट प्रस्तावित नाम दुई तिहाइवाट अस्त्रीकृत नभएको खण्डमा सुनुवाइपछि अनुमोदन गरिने व्यवस्थालाई कामय राख्न सकिने भए पनि मन्त्रिपरिषद् र न्यायपरिषद्का सिफारिसका सन्दर्भमा हालको व्यवस्थालाई पुरावलोकन गर्न सुधार दिए।

मन्त्रिपरिषद् र न्यायपरिषद्वाट सुनुवाइका लागि पठाइएका नाम सामान्य बहुमतबाटै स्वीकार वा अस्वीकारको प्रावधान समस्यौदामा राख्न सल्लाह दिएको छ। हाल अभ्यासमा रहेको अस्वीकार भन्ने शब्दलाई नयाँ कानूनको मस्यौदामा स्वीकार भन्ने सकारात्मक शब्द प्रयोग गर्न पनि सुझाइएको छ। संविधानमा संसदीय कानून बमानमा संसदीय सुनुवाइ हुन्छ भन्ने व्यवस्था रहे पनि हालसम्म उक्त कानून तर्जुमा नभइरहेको अवस्थामा नयाँ कानून निर्माणको तयारी गरिएको हो।

बजारमा वस्तु तथा सेवाको गूल्य र गुणस्तरमा राख्ने लाग्ने वाणिज्य, आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण विभाग वा सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी वा स्थानीय तहका निरीक्षण अधिकृतलाई जानकारी गराउँ स्वाट्छ बजार संचालनमा राख्ने।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

घट्दै संक्रमण दर

हट्टाइन संवाददाता
काठमाडौं / गृहमन्त्री
वालकृष्ण खाँणले गारिब एवं
अशक्तलाई तराइमा शीतलहर र
हिमालमा हिमपातवाट बचाउन
न्यानो कपडा तथा दाउरा
वितरणका लागि सरकारले गरेको
निर्णय कार्यान्वयन र कोभिड-१९
सङ्क्रमणको अवस्थालाई विषयमा
२० जिल्लाका प्रमुख जिल्ला
अधिकारीलाई टेलिफोन गरेका
छन्।

गृहमन्त्री खाँणले मनाडका
प्रमुख जिल्ला अधिकारी रवीन्द्र
आचार्य, डडेलधुराका प्रेमराज
जोशी, गोरखाका शुद्धकरहरि
आचार्य, ताप्लेजुडका उमेश पाण्डे,
बझाडका बाबुराम अर्याल र
सोलुखुङ्कुका गणेशविक्रम शाहीलाई
शनिवार टेलिफोन गरी न्यानो
कपडा तथा दाउराको व्यवस्थापन
गर्न निर्देशन दिएका हन्।

यदौ उनले मनाडका प्रमुख
जिल्ला अधिकारी रेमबहादुर
महत, खोटाडका फणिन्द्र दाहाल,
ओखलढुङ्गाका दिलकुमार तामाङ,
सुनसरैका इन्द्रदेव यादव,
उदयपुरका वीरेन्द्रकुमार यादव र
पाँचथरका सुरेश न्यौपानेसँग
जिल्लागत शान्तिसुरक्षा र कोभिड-१९
लगायतका विषयमा जानकारी
लिएका छन्।

यसैगरी सिन्धुपाल्चोकका
प्रमुख जिल्ला अधिकारी बेदनिधि
खनाल, इलामका माधवप्रसाद
हुङ्गामा, रसुवाका नवराज जैरी,
म्याग्दीका चिरञ्जीवी राना,
लमजुङ्कका सुशील वैद्य, स्पतरीका
जनार्दन गाँतम, रोहतहटका
कृष्णबहादुर शाही र पर्वतका देवी
पाण्डे ख्रीसँग टेलिफोनमा

हुने दर, विद्यालय सञ्चालनको
अवस्था, खोप लगाएकाको सङ्ख्या,
शान्ति सुरक्षाको अवस्था र न्यानो
कपडा वितरणबाटे जानकारी
लिएको बताए।

गृहमन्त्री खाँणले जिल्ला
प्रशासन र जिल्लास्थित सरकारी
कार्यालयमा कोभिड-१९ को
अवस्था, शान्ति सुरक्षाको स्थिति,
तराइमा शीतलहर र हिमालमा
हिमपातवाट बच्न न्यानो कपडा
वितरणका लागि निर्देशन दिएको
थिए।

यसैबीच, कोभिड-१९ को
तेस्रो लहरमा लकडाउन बिना नै
कोरोना संक्रमणदर ओरालो लाग्न
थालेको देखिएको छ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या
मन्त्रालयले सार्वजनिक गर्दै आएको
विवरणले कोरोना संक्रमणमा कमी
आएको देखिएपनि जोखिम कायमै
रहेको चिकित्सकहरू बताउँछन्।

मन्त्रालयले माघ दोस्रो
सातामा दैनिक संक्रमितको संख्या
२० हजार पुग्ने प्रक्षेपण गरेको
थिए।

तर, मन्त्रालयले नै
सार्वजनिक गरेको तथ्याक अनुसार
भने तेस्रो लहरमा माघ ६ मा एकै
दिन सर्वाधिक १२ हजार ३३८ पुगेको
थिए।

परीक्षण व्यापक नवनाउँदा
दैनिक २० हजार संक्रमित
नदै खिएको चिकित्सकहरू
बताउँछन्। अहिले पनि संक्रमण
घटेको देखिए पनि उत्तिकै जोखिम
रहेको इफिडिमियोलोजी तथा रोग
लिनुभयो», पज अ तामाङले भने।
सीमानाकावाट आउने नागरिकमा
कोभिडको सङ्क्रमणबाट पनि मन्त्री
खाँणले जानकारी लिए।

इलामका प्रजित्र दुङ्गानाले
सीमानाकावाट आएका नागरिकमा
कोभिड सङ्क्रमणको अवस्था, निकै
परीक्षण महाशाखा पूर्व प्रमुख डा.
बाबुराम मरासिनीको तक छ।

‘काठमाडौं उपत्यकामा
घटेकै हो, तर गाउँ-गाउँमा
परीक्षण गर्ने हो भने कोरोना
संक्रमित निकै थपिन्छन्।’

YAMAHA
ALL NEPAL SHOWROOM EXCHANGE
23rd - 28th JANUARY

exchange & UPGRADE

RIDE INTO THE NEW YEAR

2022

with a BRAND NEW YAMAHA

SURE SHOT CASH DISCOUNT Rs. 7,000/- | FREE ACCESSORIES

GUARANTEED ADDITIONAL RS. 10,000/-
ON TOP OF THE MARKET VALUATION, ANY BRAND, ANY CONDITION

ON THE SPOT FINANCE
0% INTEREST, LOW DOWNPAYMENT, LOW EMI

Finance Powered by MAW INVESTMENT PVT. LTD.

www.yamaha.com.np Yamaha Nepal

तिरुपति अटोसिटी (यामाहा शोरूम)
पश्चिम लाइन, इटहरी, ०२५-५८०४५३, ९८५२०४८२३२, ९८७९३७७००

धरानमा सफारी चलाउने महिलाको कथा-व्यथा

एलिना राई

धरान / लाहुरे को शहर, फेसनेवेल युवायुवतीको शहर भनेर पनि चिनिने धरानमा पछिला केही वर्षदेखि यहाका महिलाहरुमा फेसनमा मात्रै सीमित नभएर आर्थिक रूपमा आत्मरिंभर हुन थालेको छन्।

पुरुषले मात्रै धानेको सार्वजनिक सिटी सफारीको चालकका रूपमा महिला पनि अधिक बढेका छन्। पछिल्लो केही वर्षयात यहाका महिलाको सेवा आत्मरिंभरत उन्मुख भएको पाइन्छ। यसअद्य राजधानीमा मत्र देखिने यस्ता दृश्य धरानमा पनि देखिन थालेको छ। दिनभर सिटी सफारी कुदाएर आर्थिक उपार्जन गरी परिवार समेत पाल्दै आएका महिला धरानमा छन्।

सार्वजनिक सवारी चालक हुनुमा पुरुषभन्दा महिलालाई जोखिम र चुनौतीपूँङ्ग नै भएपनि महिलाले यो पेशा अझालिरहेका छन्। पुरुषसरह महिलाले पनि काम गर्न सक्छन् भन्ने उदाहरण बनेका छन्, धरानका महिला सिटी सफारी चालक। यी मद्ये का एक उदाहरणीय महिला हुन्, धरान-१३

की इन्द्रदेवी श्रेष्ठ। उनी विगत ६ वर्षदेखि यो पेशामा आवद्ध छिन्।

सफारी चलाएर नै परिवार धान्दै आएकी उनी भन्निन्, 'महिलाहरु स्वदेशमे आत्मरिंभर हुन निकै जसरी छ।' विदेशमा गएरमात्र आर्थिकरूपमा सबल भइन्छ भन्ने मानसिकता त्यागौ, विदेशमा महिलाहरुमा हिंसा, शोषण भएका जस्ता कुराहरु सुनिन्छ, देखिन्छ, त्यो सत्य पनि हो।'

जुनसुकै काम भएपनि सानो, ठूलो नहुन हुनाले महिलाले काम गर्न भने हिचाक्कीउन नहुन धारणा उनको छ। 'जनसुकै काम पनि सानो, ठूलो भन्नै हुँदैन। म सफारी चालक हुँ। मेरो लागि यो पेशा गोरवको पेशा हो किनभने मैले साहसका साथ पुरुषसरह यो पेशाले मैले मेरो परिवार धानेको छु।'

श्रेष्ठ आपना दडी जना छोराछोरीलाई अरुले जस्तै राप्तो बोइंड स्क्रूमा पढाउन सकेको र कसेको आशामा बस्नु नपरेको बु श्रीमानसंगै काँधमा काँध हाली हिँडन सकेको बताउँछन्। यो क्षेत्रमा त्याति सजिलो भने नभएको उनको भनाइ छ। 'यहाँ हरेक

कोरोनाकै कारण १० जनाको मृत्यु भयो।

कोरोनाकै कारण मृत्यु हुनेको संख्या अभैन्न बढन दृस्केने र सक्ति स्वास्थ्यविद्वको आँकलन छ। टेक्सियत राप्ट्रिय प्रयोगशालाले संक्रमितमध्ये दृस्केने र प्रतिशतमा कोरोना भाइरसको ओमिक्रोन भेरियन्ट देखिए पनि १२ प्रतिशतमा डेल्टा भेरियन्ट नै पाइएको जनाएको छ।

१० प्रतिशतमा मात्रै डेल्टा भेरियन्ट भए पनि त्यसको गम्भीरतालाई हेर्दा मृत्यु हुनेको संख्या बढ्ने अनुमान दिपिंडिमयोलेजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा पर्वप्रमुख डा. बाबराम मरासिनीले गरे।

'खाली नलगाएका र डेल्टा भेरियन्टको कारणले पनि मृत्युदर बढ्ने देखिन्छ, उनले भने 'डेल्टा भेरियन्ट बढ्ने घटनेमा मृत्युदर निभर रहन्छ।'

अहलेको मौसम परिवर्तनले फलको संक्रमण पनि देखिएकाले यसले सक्रमित विरामीलाई गम्भीर असर पाएन डा. मरासिनीको भनाई छ। उनले धधे 'जाडोवाट गर्मी लाग्ने बेला फलुको भाइरसको सक्रिय हुँच। फलु र ओमिक्रोन वा फलु र डेल्टा भेरियन्टको संयुक्त संक्रमण भयो भने विरामीको अवस्था निकै गम्भीर बन्दू।'

खोप अधिग्रन तीव्र नवनाए लक्ष्य पूरा नहुने

सरकारले लक्षित वर्ग अर्थात् १८ वर्षमाथिका भाइंडे २ करोड नागरिकलाई आगामी चैतसम्म कोरोना भाइरसविरुद्धको खोप लगाउने लक्ष्य राखेको छ। तर, लक्षित वर्गकै ३० प्रतिशत मानिसले एक मात्रा पनि खोप लगाउन पाएका छैन्।

गत बृद्धबार २० हजार ३ सयमा परीक्षण गरिएकोमा ८ हजार ४ सय ५४ जनामा संक्रमण देखिएंदा संक्रमण दर ४१ दशमलव ५ प्रतिशत थियो।

संक्रमण दर घट्टै बिहीबार ३७ प्रतिशतमा भर्दा ८ हजार १७ जनामा संक्रमण देखिएको थियो मन्त्रालयका अनुसार शुक्रबार सक्रमण दर ३४ दशमलव ९ प्रतिशतमा भर्दा ६ हजार ८ सय २७ जनामा संक्रमण पुष्टि भयो। संक्रमितको मृत्युदर बढन सक्ने

ओमिक्रोन भेरियन्टको उच्च संक्रमणको समयमा समेत २/३ जनामा सीमित रहेको मृत्युदर अहले बढेको छ।

गत तीन दिनकै तथ्याकै हेर्दा पनि गत बृद्धबार ५ जनाले कोरोना संक्रमणके कारण ज्यान गमाएका थिए। त्यसकै भोलिपल्ट बिहीबार त्यो संख्या तेब्बरने बढेर १५ जनाको मृत्यु भयो। यस्तै शुक्रबार पनि

किसिमको मानिससँग भेट हुन्छ, कहिले कतिपयसँग निडर भई सामना गर्न पर्दै।' उनले थिन्।

इन्द्रदेवीजसै राई भएकी अको महिला सिटी सफारी चालक हुन हिमाली राई। विगत ५ वर्षदेखि उनी यस पेशामा आवद्ध छिन्। यहाँ पेशावाट सहजै परिवार धानिहरेको उनले सुनाइन्। 'कहिले काही यो गतिलो भापड उनले पनि ठारेको छिन्। 'पहिला पहिला त केही गर्न समिदनै कि जस्तो नलागोको भने होइन तर विस्तारै सिटी सफारी चलाउन सहज र बानी पढै गयो। आमदानी पनि सन्तोषजनक भएपछि अहिले यसैमा रमाइरहेको छु।' उनले भनिन्। दैनिक २ हजार रूपैयाँसम्म कमाउने उनले सुनाइन्। राईलाई भने परिवारको आर्थिक भार थाम्पर्ने बाध्यता नै पनि छ।

सार्वजनिक सवारी साधनमा महिला चालकलाई वास्तवमा जोखिमपूँङ्ग भने छ, विशेषगरि साँझको बेला। 'गाडी लाइन त्यसमाथि छोरी मान्द्ये अस्तु यसलाई असले यसलाई असहज पनि मान्द्यन् तर मलाई के लाग्छ भने सबप्रथम आफू रामो हुनुपर्छ, सबल मैले मेरो परिवार धानेको छु।'

जुनै क्षेत्रमा पनि जोखिम हुने भएपनि यस क्षेत्रमा रातिको समय भने अलि बढी जोखिमपूँङ्ग हुने गरेको उनी बताउँछन्। 'भिलालाई रातिको समय यस पेशामा धेरै जोखिम छ। म रातिको समय कुदाउन्दैन जिति कुदाउन छ, दिउँसे कुदाउँछु।' साना सार्वजनिक सवारी साधनका चालक पेशामा पछिल्लो समय महिलाहरुको सहभागिता बढन थालेको छ। त्यसैले स्थानीय सरकारको यस विषयमा ध्यानाक्षण हुनु जसरी देखिन्छ र यस्ता परिश्रमी महिलाहरुका लागि राज्य र स्थानीय सरकारले साथ, सहयोग गरी उत्साहित गर्न जरुरी छ, जसले गर्दा महिलाहरुलाई अभ अधिक बढन प्रोत्साहन भिलेछ र महिला सशक्तिकरणमा पनि मदत पुर्नेछ।

लक्ष्य पूरा गर्न सरकारलाई अभै साडे २ महिनाको समय छ। तर गत एक वर्षको खोप अभियन्तको गति हेर्दा तोकिएको समयमा लक्ष्य पूरा गर्न नसकिने देखिएको छ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका सहप्रवक्ता डा.

समीरकुमार अधिकारीले पनि यहि गतिमा लक्ष्य पूरा नहुने स्वीकार गरे।

उनको पढाइ खर्च र श्रीमान पालन

रामावार रेखा ताप्लेजुडमा बुष्टरडोजको तयारी

फुडलिङ / ताप्लेजुडमा कोरोना विरुद्धको कोभिडशिल्ड खोपको दोस्रो मात्रा लगाएकालाई नियमित खोप केन्द्रमार्फत बुष्टरडोज लगाइने भएको छ। कोभिडशिल्ड खोप लगाएको छ महिनाले समय पुगेकालाई बुष्टरडोज लागिएको हो।

जिल्लामा ६० वर्षभन्दा माथि उमेर समहका, दीर्घरोगी, अग्रपक्तिमा खिट्ने र सामाजिक कार्यमा अग्रसर हुनेलाई प्राथमिकता दिएर बुष्टरडोज लगाउने तयारी भएको जिल्ला खोप अनुगमन तथा व्यवस्थापन समितिले जनाएको छ।

नारपालिमा ८ वडा कार्यालय र तोकमेडाँडामा प्रत्येक नियमित खोप सञ्चालन गर्ने र खोप केन्द्रहरुमार्फत बुष्टरडोज दिइने स्वास्थ्य कार्यालय ताप्लेजुडका नियमित प्रमुख राजकुमार पोखरेलले बताए।

अनुचित शुल्क रोक्न माग

विराटनगर / मारडु व्यापार सङ्घले औद्योगिक प्रयोजनका मालवाहक सवारी साधनहरूवाट लिने गरेको अव्यावहारिक शुल्क तथा जिरवाना नलिन माग गरेको छ।

सङ्घका अध्यक्ष नवीन रिजाल साधनहरूलाई भेटेर ज्ञापनपत्रपत्र बुझाएको छ।

अध्यक्ष रिजालले मारड-सुनसरी औद्योगिक कोरिंडारका लागि भारतबाट भित्रिने मालवाहक सवारी साधनहरूलाई भित्रिने भारतीय सवारी साधनहरू हाल रावीसागर (जागवानी) विराटनगर-भन्टावारी नाकाको लागि री-रुट भई थप १३० किमी गत्यात तय गर्न बाध्य भएको बताए।

यसका कारण नेपाली आयातकर्ताहरूलाई लागत खर्चमा वृद्धि भएको अवस्थामा नेपाली पक्षकार्यालय अनुसुली हुँदा स्वदेशी उद्योग / व्यवसायलाई थप व्ययभार परेको गुनासो सा सङ्घको रहेको छ।

मन्त्रीलाई मागपत्र बुझाइयो

विराटनगर / धनकुटाको विकास दिन प्रतिदिन खसिक्दै गएको धनकुटामा चलपहल हाराउदै गएकाले धनकुटाको विकासका लागी नेपाली कांग्रेस धनकुटाले आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्री केदार कार्की र भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्री हिमाल कार्कीलाई छुट्टा भेट्टाभाइ र

